

## **Магистърска програма „Мениджмънт на териториалното развитие”**

**4 семестъра, 120 кредита по ECTS**

**Шифър на магистърската програма:**

**1541 (дистанционно обучение, финансирано от обучаемия)**

(шифърът се използва при попълването на документите за кандидатстване/записване)

**Магистърската програма „Мениджмънт на териториалното развитие“** е една от първите програми, по които се обучават висши управленски кадри у нас за целите на териториалния мениджмънт и регионалното развитие. При разработване на програмата са съобразени постиженията на водещи университети в тази област. Това е предпоставка за успешната реализация на завършилите магистърската програма в страната и ЕС.

Завършилите магистърската програма "Мениджмънт на териториалното развитие" притежават широк спектър от теоретични и практически **знания**, голяма част от които са специализирани в областта на териториалното управление и планиране, в т.ч. и знания за:

- ✓ принципите и закономерностите на системите за управление и контрол в публичния сектор, регионалната политика и регионалното развитие, регионалния маркетинг, иновациите в публичния сектор, териториалното планиране;
- ✓ подходите на териториалния мениджмънт на социално-икономическото развитие на различните регионални нива: общинско, областно, по райони за планиране, и техните проекции на национално ниво;
- ✓ базовите подходи за управление на знанието и концепциите за управление на бизнес процеси в организации от публичния сектор;
- ✓ подходите и методите за управление на организации от неправителствения сектор, начина на тяхното финансиране и устойчиво развитие;
- ✓ инструментите и механизмите за териториално и селищно развитие;
- ✓ принципите и закономерностите за управление чрез проекти, взаимоотношения между различните нива на управление, финансиране на регионални проекти и др.

**Уменията**, които придобиват завършилите магистърска програма " Мениджмънт на териториалното развитие" най-общо са свързани с:

- ✓ гъвкаво решаване на казуси и вземане на решения в областта на управлението на териториалното развитие;
- ✓ ранна диагностика на проблеми, свързани с мениджмънта на териториалното развитие и предлагане на решения, базирани на интегрирани знания от нови или интердисциплинарни области;
- ✓ критичен анализ и изработване на решения в силно изменчива среда;
- ✓ иновативно и креативно формулиране на политики за регионално развитие;
- ✓ прилагане на специфични методи и техники в процеса на управление на регионално развитие.

Магистърската програма „Мениджмънт на териториалното развитие“ развива **компетентности** за: самостоятелна работа и поемане на отговорност; учене; комуникативност и професионално поведение при събиране и анализ на информация; вземане на решения в областта на регионалното развитие в сложна и неизвестна среда.

**Професионална реализация** - завършилите магистърската програма "Мениджмънт на териториалното развитие" могат да се реализират като мениджъри с висока квалификация в централната и местната администрация, в неправителствени организации, предоставящи специализирани услуги в областта на териториалното развитие, в международни организации и други, да бъдат ръководители, координатори, анализатори, експерти, консултанти и оценители на проекти в различни административни структури както у нас, така и в страните от ЕС.

## **ИЗУЧАВАНИ ДИСЦИПЛИНИ В МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА**

### **ПЪРВИ СЕМЕСТЪР**

#### **Първи модул:**

**Икономикс (Микроикономика и Макроикономика).** Дисциплината "Икономикс" има за цел да даде основите на икономическите знания за всички, които се интересуват от икономическата теория и се състои от два раздела - Микроикономика и Макроикономика. Микроикономиката изучава поведението на икономическите субекти (домакинства, фирми, общини, банки и др.) свързано с минимизирането на разходите и максимизирането на ползите (доходите) въз основа на избор между различни алтернативи. Макроикономиката

изучава поведението на националната икономика, промените в агрегатните величини, изразяващи нейното изменение, както и взаимодействието между съставлящите я сектори.

**Регионална политика и регионално развитие.** Дисциплината представя на студентите съдържанието, методическият обхват и нормативно-правната уредба на регионалната политика, както и механизмите за осъществяването ѝ по видове политики: икономическа, социална и екологическа в контекста на намаляването на регионалната асиметрия в ЕС и в частност в България. Лекционният курс разглежда и въздействието на политиките на ЕС, националните и локалните политики върху конкурентоспособността, заетостта и растежа.

## **Втори модул:**

**Въведение в проектното управление.** Учебната дисциплина запознава студентите с философията и основните понятия в проектното управление в публичния и бизнес сектора, инструментариума на проектния мениджмънт и начините, по които той добавя стойност към организациите, които го прилагат. Учебната програма е съобразена със сертификационните програми на Института по управление на проекти (САЩ), както и с достиженията на водещи университети в ЕС.

**Основи на публичната администрация.** Целта на дисциплината е студентите да получат и овладеят базисни теоретични познания за същността и основните функции на публичната администрация в България. Вниманието е отделено и на управлението на качеството в публичния сектор, процеса на изработване на управленски решения, както и на въпроси, относно отговорностите и защитата на правата и интересите на различните субекти в процеса на държавното управление.

**Системи за управление и контрол в публичния сектор.** В рамките на дисциплината бъдещите специалисти по публична администрация получават знания в областта на изграждането на системи за управление и контрол, в т.ч. и чрез решаване на практически казуси от практиката на публичните институции, както и да придобият умения за справяне с различни ситуации и за вземане на решения, свързани с функционирането на тези системи. Разглеждат се казуси от реалната практика на българските и европейските публични институции.

## **ВТОРИ СЕМЕСТЪР**

### **Първи модул:**

**Териториално планиране и регулиране.** Обучението по дисциплината позволява студентите да придобият знания, свързани с познаване еволюцията, структурата и функцията на териториални системи; анализ на икономическото, екологичното, социалното и културно въздействие върху териториалното планиране; познаване хронологията, теорията и процеса на териториално планиране, както и процедурите за изпълнение и практиките за регулиране на териториалните системи; познаване административните, правни и политически аспекти на регионалната политика и стратегическо териториално планиране и др.

**Управление на човешките ресурси в публичната администрация.** Целта на дисциплината е придобиване от студентите на познания за съвременните методи и средства за управление на човешките ресурси и компетенции и умения за прилагането им в публичната сфера. Предлагат се знания и се изграждат компетентности за принципите, условията и функциите на избор и реализация на държавния служител. В студентите се формират умения за цикъла на управление на планиране на човешките ресурси в публичната администрация, като се поставя акцент върху планирането им.

### **Втори модул:**

**Управление на иновациите.** Курсът има за цел да създаде компетенции у студентите, свързани със създаване и прилагане на иновационни политики, и с планиране на стратегии и мерки за тяхната реализация в контекста на националните ангажименти на България по изпълнения на стратегията за интелигентен растеж. Учебният материал представя приложението на актуалните методи и техники на плановия инструментариум в областта на иновационния мениджмънт.

**Регионален маркетинг.** Целта на настоящия курс е да подготви бъдещите специалисти в публичния сектор чрез предоставяне на основните теоретични знания за регионалния маркетинг, както и да развие практическите умения, свързани с анализа, проектирането и моделирането на новите предизвикателства пред регионалното развитие, регионалната икономическа политика и маркетинг.

**Софтуер за управление на проекти.** Целта на курса е да осигури основни знания и умения по отношение използването на софтуерни инструменти в управлението на

проекти. Студентите се обучават как да се разпределят ресурсите и да измерват напредъка по проекта, да създават и използват Гантови диаграми, да сравняват планиран бюджет с действителните стойности, както и да извършват цялостно наблюдение на множество проекти, като използват модерни софтуерни решения - Microsoft Project, Primavera P6 и др.

## **ТРЕТИ СЕМЕСТЪР**

### **Първи модул:**

**Териториална администрация и административен капацитет.** Курсът има за задача да представи разширено знание за териториалната администрация в контекста на интегрирането на България в ЕС, процеса на децентрализация и същността на разделението на властите. В курса са включени както теоретични постановки, така и казуси от съвременната практика на публичната администрация в ЕС.

**Управление чрез проекти.** Целта на дисциплината е да се изградят умения у студентите, свързани с прилагането на знания, умения, инструменти и техники за проектните дейности. Управлението чрез проекти е свързано с разкриване и разрешаване на проблеми, които възникват в публичния и бизнес сектора и които налагат нови нетрадиционни решения.

### **Втори модул:**

**Програми за териториално и селищно развитие.** Цел на курса е да се представят на бъдещите специалисти възможностите за стратегическо програмиране при управление на териториалното и селищно развитие и изграждане на практически умения за анализ, програмиране и проектиране на регионалното развитие. Учебният материал включва теми, насочени към разработване и оценка на въздействието на политиките за териториално и селищно развитие, оценка на програмите и проектите за териториално и селищно развитие. Обръща се внимание на програмите за трансгранично сътрудничество, опазване на околната среда, управление на отпадъците, енергийна ефективност и др.

**Управление на устойчивото развитие.** Обучението по дисциплината има за цел усвояването на нови знания относно същността, критериите и методите за постигане на устойчиво развитие на районите, областите, общините и населените места в Р. България, ролята на местните власти, организации и регионални структури за устойчивото развитие,

както и придобиването на умения за разработване на стратегически планове за устойчиво развитие, за прилагане на разнообразни форми за стимулиране на устойчивото развитие и на модели за неговото оценяване.

**Социална прогностика.** Целта на дисциплината е да се разгледат методологията, организацията на прогнозната дейност, както и приложението ѝ в ключови социални сфери, като демографските процеси и безработицата. След представяне на възникването на социалното прогнозиране, същността и характерните му особености, вниманието се насочва и към социалното проектиране и анализът на сезонните колебания. Обръща се внимание и на въпросите, свързани с демографските процеси.

## **ЧЕТВЪРТИ СЕМЕСТЪР**

### **Първи модул**

**Управление на знанието.** Дисциплината запознава студентите с основни понятия за процесите и структурите при управление на знанието в контекста на развитието на икономиката на знанието. Ориентирана е към най-новите технологии за управление на знанието, съобразени с нуждите на индивидите, групите и организациите. Специално внимание се обръща на цикъла на управление на знанието, както и на основните модели за управление на знанието. Представена е концепция за разработване и внедряване на системи за управление на знанието.

**Магистърския семинар по Мениджмънт на териториалното развитие.** Дисциплината въвежда обучаваните в методиката на разработване на дипломна работа: дефиниране на тезата, целите и задачите на изследването и информационното осигуряване.

Магистърският семинар е последният, финален етап при подготовката на студентите и след неговото приключване студентите получават знания за подходите и методите за научно изследване, етапите на разработка, основни изисквания към формата на изложение, окончателното написване, отпечатване и защита на дипломната работа.

### **Избираем блок (избира се една от дисциплините):**

**Управление на неправителствени организации.** Дисциплината запознава студентите със съвременните възгледи и основните принципи на стратегическото управление на структурите на гражданското общество, различните типове

организационни структури; подходите и техниките на набиране на средства, финансовото управление и др.

**Управление на бизнес процеси в публичната администрация.** Целта на дисциплината е да се запознаят студентите с основните процеси, протичащи в една публична институция, класифицирани в двете основни групи - процеси, ориентирани към потребителите на публични услуги и процеси, ориентирани към вътрешната организация на административната дейност, както и да придобият умения за моделиране на бизнес процеси и създаване на стандарти.

**Проекти за природоползване и природоопазване.** Дисциплината запознава студентите с основите на природоползването и природоопазването, съвременни подходи, методи и концептуални инструментариуми за решаване на конкретни практически проблеми. Изясняването на теоретико-методологическите въпроси се основава на общовалидните принципи и подходи в областта на екологосъобразната дейност.

## **Втори модул**

### **Разработка и защита на дипломна работа**